

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40505
Nom	Complements per a la formació disciplinària en l'especialitat d'educació física
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	13 - Complements per a la formació disciplinar de l'especialitat d'educació física	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MENESCARDI ROYUELA, CRISTINA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música
MONFORT PAÑEGO, MANUEL	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

La matèria "Complements per a la formació disciplinar de l'especialitat d'educació física" és una de les tres assignatures específiques que s'imparteixen en el pla d'estudis d'aquest Màster. Tenint en compte que les persones graduades en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport són les principals candidates a cursar el Màster de Formació de Professorat d'Educació Secundària, aquesta matèria pretén completar les necessitats de formació sobre aspectes històrics (últimes tendències i enfocaments de l'ensenyament de l'educació física), ètics (ètica professional) i sociològics (professionalització), de l'Educació Física amb especial atenció a les seves implicacions en el professorat i el currículum d'Educació Secundària, Batxillerat i Formació Professional.

El seu objectiu és proporcionar al futur professor/a d'Educació Secundària l'actualització en els coneixements que li permetin conèixer i contextualitzar la realitat de l'Educació Física i de la

professió docent, així com intervenir des de l'Educació Física en el context educatiu com a professional conscient de les seves pràctiques, reflexiu, innovador i eficaç.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs

COMPETÈNCIES

2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1

- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

- Informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels fills.
- Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.
- Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.
- Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.
- Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Al final del procés l'estudiant ha de poder:

- Conèixer el valor formatiu i cultural de l'educació física i dels continguts que es cursen en el seu ensenyament.
- Conèixer la història i els desenvolupaments recents de l'educació física i les seues perspectives per a poder transmetre una visió dinàmica d'aquestes.
- Conèixer contextos i situacions en què s'usen o apliquen els diversos continguts curriculars.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Saber comunicar les seues conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Posseir habilitats d'aprenentatge que permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigit o autònom.

- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atés el nivell i formació prèvia de els/as estudiants així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge de l'educació física. Adquirir els coneixements i les estratègies per a poder programar les àrees, matèries i mòduls propis de la seua responsabilitat docent.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent i promoure la seua capacitat per a aprendre per si mateix i amb uns altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat.
- Desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels seus fills.
- Participar en l'avaluació, investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història i epistemologia de l'educació física i dels seus continguts.

2. La construcció del coneixement en l'educació física i la seva relació amb els processos d'ensenyament i aprenentatge. Exemples de sabers en les fronteres del coneixement.

3. El currículum d'educació física en l'educació secundària. Valor formatiu i cultural de l'educació física.

4. Aprofundiment i reformulació dels continguts d'educació física en el context del currículum de l'educació secundària, contemplant el seu interès i rellevància i les seves implicacions en els diferents àmbits.

5. La transversalitat en l'educació física**6. L'ensenyament de l'educació física i les seves implicacions en la construcció social i cultural. El seu valor i aplicació en situacions quotidianes.****7. La professió de professor d'educació física en l'educació secundària. L'ètica professional aplicada.****VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	48,00	100
Elaboració de treballs en grup	27,00	0
Elaboració de treballs individuals	25,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**Estratègies d'ensenyament-aprenentatge presencials:**

- Sessions teòrico-pràctiques on s'inclouran la introducció als diferents temes, així com en el qual s'analitzarà la documentació sobre cada tema i s'escometeran els aprenentatges de forma activa i pràctica a través d'activitats grupals i cooperatives (simulacions, role-playing, estudi de casos, resolució de problemes, reflexió-discussió grupal, etc.) i activitats individuals. Aquestes podran incloure també la realització de proves orals i escrites per a la valoració dels continguts teoricopràctics, autoavaluació i presentació de treballs individuals i en grup.

- Tutories acadèmiques: individuals i/o col·lectives. El seu objectiu és ajudar, facilitar i orientar l'aprenentatges de l'estudiant, així com orientar la feina que han de realitzar en grup.

Estratègies d'ensenyament-aprenentatge no presencials: destinades a fomentar l'autonomia intel·lectual dels/les estudiants. Podran incloure treballs, lectures i estudi, entre altres.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, té caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entès no només com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que té a veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels/les estudiants en trobar amb situacions noves que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves al seu torn.

La informació per evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant: el seguiment periòdic del progrés dels/les estudiants, integrat per l'avaluació de treballs encomanats i la valoració de la participació individual i en grup, tant a l'aula com fora d'ella (60%) i proves orals i escrites (40%).

Requisits imprescindibles:

Assistència i participació en les sessions presencials i realització de totes les lectures i activitats proposades per al desenvolupament de les classes. La normativa del màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa l'assistència a les classes i altres activitats lectives que es programen en aquesta matèria és obligatòria en els termes indicats en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a Títols de Grau i Màster.

Per això, per a ser inclòs/a en l'avaluació continua la assistència a les classes pràctiques cal que siga com a mínim d'un 80% del total dels crèdits. Els/les estudiants els quals no s'ajusten a la dinàmica d'avaluació establerta tindran dues opcions en funció de la seua assistència a classe, les quals passen per superar una prova escrita i/o el desenvolupament d'un treball teòric.

Un cop els i les estudiants han complert amb els requisits imprescindibles per ser inclosos a l'avaluació continua, la qualificació final serà el resultat d'haver superat els treballs individuals (30-40%) i grupals (60-70%). La nota final s'obtindrà a través del càlcul de la mitjana ponderada dels treballs i activitats proposades. El detall del sistema d'avaluació serà descrit a l'inici de l'assignatura. L'alumnat que no haja aprovat l'assignatura en primera convocatòria té dret a poder superar-la en segona convocatòria, emprant el mateix sistema d'avaluació que en la primera convocatòria.

En qualsevol cas s'aplicarà la normativa d'avaluació i qualificació vigent aprovat pel Consell de Govern de la Universitat de València ACGUV 108/2017.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Blández, J. (2010). La Investigación-acción: Un reto para el profesorado. Guía práctica para grupos de trabajo, seminarios, seminarios y equipos de investigación. Barcelona: Inde.

Escartí, A., Pascual, C. y Gutiérrez, M. (2005). Responsabilidad personal y social a través de la educación física y el deporte. Barcelona: Graó.

Gonzalez Arévalo., C. y Lleixà Arribas, T. (coords.) (2010). Educación Física. Complementos de formación disciplinar. Barcelona: Graó.

Hellison, D. (2003). Teaching Responsibility through Physical Activity. Champaign, IL.: Human Kinetics.

- Kirk, D. (2010). Physical Education Futures. Oxon: Routledge.

Kirk, D. (2022). Educación física y currículum: Introducción crítica. Publicacions de la Universitat de València.

Housner, L. D., Metzler, M.W., Schempp, P. G. y Templin, T. J. (eds.) (2009). Historic Traditions and Future Directions of research on Teaching and Teacher Education in Physical Education. Morgantown, WV: FIT.

Pérez, E. (2018). Historia del deporte y la educación física. Kinesis.

- - Meztler, M. W. (2005). Instructional Models for Physical Education. Holcomb Scottsdale: Hathaway, publishers.

Pascual, C. (1999). La desmoralización del profesorado y la ética profesional en educación física. En AAVV. (eds.) Actas del Congreso Nacional de Educación Física, vol II. IAD: Málaga.

Rink, J. E. (2010). Teaching Physical Education for learning. New York, NY: Mc Graw Hill.

Siedentop, D., Hastie, P. A. y Van der Mars, H. (2004) Complete guide to Sport Education. Champaign, Ill.: Human Kinetics.

Complementàries

- Armour, K. M. y Yelling, M. (2007). Effective Ptrofessional Development for Physical Education Teachers: The Role of Informal, Collaborative Learning. Journal of Teaching in Physical Education, 26, 177-200.

Bailey, R. y Kirk, D. (eds.) (2009). The Routledge Physical Education Reader. London:Routledge.

Cecchini, J. A. (1996). Epistemología de la educación física. En García Hoz, V. (ed.) Personalización en la Educación Física. Madrid: Rialp, 67-106.

Conrad, C. F., (Ed.), y Serlin, R. C., (Ed.). (2005). Handbook for research in education: Engaging ideas and enriching inquiry. Thousand Oaks: SAGE Publications.

Esteve, J., Zarazaga, J. M. E., Franco, S., y Vera, J. (1995). Los profesores ante el cambio social: Repercusiones sobre la evolución de la salud de los profesores. Barcelona: Anthropos Editorial.

- Fernández-Balboa, J. M. (2000). La educación física para el futuro. Tándem. Didáctica de la Educación Física,1, 15-26.

Fernández-Balboa, J. M. (1999). Pedagogía crítica y educación física en la escuela secundaria. Conceptos, 6, 15-32.

Gutiérrez Díaz del Campo, D. y García López, L.M. (2008). El Modelo de Educación Deportiva:

Aprendizaje de valores sociales a través del deporte. Multiárea. Revista Didáctica, 3, 155-172.

Goodson, I. F. (1991). La construcción social del currículum. Posibilidades y ámbitos de investigación de la Historia del Currículum. Revista de Educación, 295, 7-37.

- Hernández, J.L. (1996). La construcción histórica y social de la Educación Física: El currículum de la LOGSE, una nueva definición de la Educación Física escolar?. Revista de Educación, 311, 51-76.

Kirk, D. (2014). Los futuros de la educación física: la importancia de la cultura física y de la idea de la idea de educación física. En AA. VV. Actas V Congreso Asociación Española de Ciencias del Deporte (pp. 1-14). León: Universidad de León.

Kirk, D., Macdonald, D., y O'Sullivan, M. (2006). The handbook of physical education London: Sage Publications Ltd.

López-Pastor, V. M., Pérez, D., Manrique, J. C., & Monjas, R. (2016). Los retos de la Educación Física en el Siglo XXI. Retos, 29, 182-187.

Lleixà T. (2003). Educación física hoy: realidad y cambio curricular. Barcelona: Inde.

Martinek, T. y Hellison, D. (2009). Youth Leadership in sport and Physical Education. New York: Palgrave MacMillan.

Monfort-Pañego, M. (2004). Historia, teoría y práctica en la expresión corporal. VIII Jornades d'Intercanvi d'Experiències d'Educació Física., 13-25.

Oña, A. (2002). La ciencia en la actividad física: Viejos y nuevos problemas. Motricidad 9, 9-42.

Pascual, C. (2003). La historia de vida de una educadora de profesores de educación física. Agora para la Educación Física y el Deporte, 2-3, 23-28.

- Pérez-López, I.J. (2013). La Educación Física en las series de televisión españolas: ¿ficción o realidad? Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y el Deporte, 13(50)199-216

Rodgers, C. R. y Scott, K. H. (2008). The development of the personal self and professional identity in learning to teach. En M. Cochran-Smith, S. Feiman-Nemser, D. John McIntyre y K. E. Demers (eds.) Handbook of Research on Teacher Education. New York: Routledge, 732-755.

Sparkes, A. C. (1996). Recordando los cuerpos de los profesores: momentos desde el mundo de la Educación Física. Revista de educación, 311, 101-122.

Toro, K. (2014). Carácter científico de la educación física: raíces y evolución. Revista Digital de Educación Física, 5(28), 56-60.